

Biogazownia w budowie – dostępne rozwiązania ubezpieczeniowe

Ubezpieczenia inwestycyjne mogą być zawarte przez każdy z podmiotów uczestniczących w realizacji kontraktu, zarówno inwestora, jak i wykonawcę. Niemniej coraz powszechniejszą praktyką rynkową staje się zachowanie wyłącznej kompetencji inwestora w zakresie uprawnień i decyzyjności w obszarze asekuracji ryzyka związanego z prowadzoną inwestycją

Inwestycje w odnawialne źródła energii (w tym budowę biogazowni) cieszą się w Polsce rosnącą popularnością. Inwestorzy realizują kolejne projekty, korzystając z dotacji funduszy celowych Unii Europejskiej, za interesowania zewnętrznymi instytucjami finansującymi, czy preferencyjnych rozwiązań fiskalnych polskiego ustawodawcy, żywotnie zainteresowanego zagadnieniami ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego kraju. Konjunktura w tym obszarze nigdy nie była tak sprzyjająca. Mimo tak dobrych okoliczności nie wolno zapominać o ryzyku związanym z szeroko pojętym powodzeniem inwestycji zarówno na etapie jej budowy, jak i eksploatacji. Angażując pokazy wolumen środków finansowych w każde przedsięwzięcie, należy pomyśleć o optymalizacji ryzyka – czyli o jego transferze na ubezpieczyciela.

Ekspozycja na ryzyko

Każdy projekt inwestycji biogazowej różni się zaawansowaniem technologii, nakładami inwestycyjnymi, wielkością instalacji czy lokalizacją. Stąd oczywisty jest wniosek, że inwestycje wymagają indywidualnej analizy pod kątem możliwości do wystąpienia zakłóceń. Potencjalnego inwestora powinna cechować świadomość rodzajów ryzyka ubezpieczeniowego, na jakie jest narażony projekt. Chodzi tu nie tylko o zniszczenia i uszkodzenia w przedmiocie budowy spowodowane czynnikami żywiołowymi, ale także o zdarzenia losowe charakterystyczne dla prac budowlano-montażowych (np. szkody spowodowane wadami projektowymi i materiałowymi, wadliwym wykonawstwem). Obie te grupy wypadków ubezpieczeniowych pociągają za sobą nie tylko straty bezpośrednie związane z uszkodzeniem składników majątkowych.

Materializacja tych typów ryzyka wpłynąć może na osiągnięcie założonych przez inwestora celów, którymi są m.in.: zakończenie projektu w konkretnym czasie, uzyskanie zgodnych z projektem parametrów biogazowni, uzyskanie przychodów pozwalających na

splątę zaciągniętych kredytów oraz przynoszących zakładany zysk.

Wspomnieć też należy o szkodach, które podczas realizacji prac budowlano-montażowych i późniejszej eksploatacji instalacji biogazowni mogą zostać wyrządzone osobom trzecim (ryzyko odpowiedzialności cywilnej).

Jak wynika z powyższych przykładów już samo kryterium celu prowadzi do prostej konstatacji, że to inwestor ponosi największe ryzyko niepowodzenia inwestycji. Naturalnym będzie zatem jego dążenie do możliwie pełnego zabezpieczenia swoich interesów w tym obszarze, zaś instrumentem wychodzącym naprzeciw jego oczekiwaniom będzie odpowiednio skontrolowany program ubezpieczenia inwestycji.

Dlaczego inwestor powinien ubezpieczać własną inwestycję

Ubezpieczenia inwestycyjne mogą być zawarte przez każdy z podmiotów uczestniczących w realizacji kontraktu, zarówno inwestora, jak i wykonawcę. Niemniej coraz powszechniejszą praktyką rynkową staje się zachowanie wyłącznej kompetencji inwestora w zakresie uprawnień i decyzyjności w obszarze asekuracji ryzyka związanego z prowadzoną inwestycją.

Przyczyną takiej zmiany w podejściu do ubezpieczania procesu budowy jest szeroko pojęty wzrost świadomości ryzyka. Objawia się to przede wszystkim chęcią posiadania pełnej kontroli nad jego transferem na zakład ubezpieczeń. Ale nie bez znaczenia jest uświadomienie sobie przez inwestorów pewnych faktów związanych z ubezpieczeniami budowlano-montażowymi o charakterze „technicznym”.

Po pierwsze: koszt ubezpieczenia i tak obciąża inwestora, niezależnie od tego, kto wykupi polisę. Jeśli zrobi to wykonawca, z całą pewnością uwzględni cenę za ubezpieczenie w cenie realizacji kontraktu, co więcej, obowiązkami ubezpieczeniowymi – w tym kosztami – podzieli się ze swoimi podwykonawcami. W konsekwencji powstanie sieć pojedynczych polis zawartych przez wszystkie podmioty za-

angażowane w prace budowlane. Skutkiem takiego podejścia nie będzie zatem rozproszenie ryzyka, lecz zupełne rozmycie odpowiedzialności pomiędzy kilkoma czy kilkunastoma podmiotami oraz ich ubezpieczycielami, co skutkować może dużymi utrudnieniami podczas likwidacji szkód (wzajemne przerzucanie się odpowiedzialności). Skoro zatem inwestor i tak finansalnie ponosi ciężar finansowy

Po czwarte: inwestor obejmuje ubezpieczeniem cały okres realizacji kontraktu, do czasu uzyskania wszelkich pozwoleń na użytkowanie. Wykonawcy z reguły ubezpieczają jedynie okres realizacji swojego odcinka robót, do momentu zejścia z budowy.

W końcu wyłączność inwestor zapewni ciągłość ochrony ubezpieczeniowej realizowanej inwestycji. Chodzi tu nie tylko o kontrolę nad termino-

inwestycji do eksploatacji). Tylko dla przykładu wskazać można, że pokrywa ono m.in. szkody powstałe wskutek zalania fundamentów, pożaru przy pracach spawalniczych, przewrócenie się dźwigu, błędów wykonawczych, projektowych czy katastrofy budowlanej.

Ubezpieczenie utraconych przychodów (AŁoP) jest zabezpieczeniem kluczowego ryzyka inwestora, tj. strat ponoszonych na skutek opóźnienia w oddaniu inwestycji do eksploatacji (utracone zyski ze sprzedaży energii, ale także koszty stałe wynikające z obowiązku spłaty zobowiązań zaciągniętych na finansowanie kontraktu). Ubezpieczenie to powinno stanowić podstawowy składnik programu ubezpieczenia inwestycji biogazowych.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej – w przypadku złożonych procesów inwestycyjnych, należy w sposób szczególny zabezpieczyć się przed roszczeniami osób trzecich spowodowanymi szkodami wyrządzonymi im w związku z realizacją inwestycji. Zabezpieczenie przed dotkliwymi skutkami roszczeń odszkodowawczych zapewnia polisa OC. Zakresem powinny być objęci wszyscy uczestnicy realizowanego kontraktu – architekt, projektant, inwestor, w szczególności wykonawca i podwykonawcy.

Pakiet ubezpieczeń uzupełniających – ubezpieczenie mienia w transporcie na plac budowy, ubezpieczenie pracowników (NNW).

Z punktu widzenia inwestora zainteresowanego terminową realizacją prac pakiet ubezpieczeń składający się z ubezpieczenia substancji inwestycji, utraconych przychodów oraz OC ma kluczowe znaczenie dla powodzenia inwestycji, ponieważ zabezpiecza obszary ryzyka o krytycznym znaczeniu. Pozostałe mają charakter komplementarny, uwzględniający wyniki analiz technicznych, finansowych oraz prawno-organizacyjnych.

Okiem doradcy, czyli wsparcie brokera ubezpieczeniowego

Ubezpieczenia inwestycyjne, jak każde ubezpieczenia o charakterze technicznym, wymagają od zainteresowanych

nimi podmiotów rozległej wiedzy specjalistycznej. Ich fundamenty tkwią w zachodnioeuropejskich standardach ubezpieczeniowych, tzw. warunkach monachijskich. Gąszcz wyłączeń odpowiedzialności ubezpieczyciela i klauzul dodatkowych oraz warsztatowa, niemalże hermetyczna siatka połączeniowa sprawiają, że warto już na etapie tworzenia biznesplanu związanego z budową biogazowni skorzystać z wiedzy oraz doświadczenia profesjonalnego niezależnego doradcy – brokera ubezpieczeniowego. Z punktu widzenia inwestora broker ubezpieczeniowy powinien być traktowany jak jeden z wykonawców – specjalistów branżowych zaangażowanych w realizację jego inwestycji. Nie podlega wątpliwości fakt, że jej przeprowadzenie od strony technicznej wymaga zaangażowania podmiotów dysponujących odpowiednią wiedzą i doświadczeniem, zatrudniających inżynierów-specjalistów z danej branży. Podobne podejście powinno towarzyszyć inwestorowi przy aranżowaniu ochrony ubezpieczeniowej.

Na etapie prac koncepcyjnych, studialnych, budżetowania i wyłaniania wykonawcy profesjonalna usługa brokerska to:

- oszacowanie kosztów programu ubezpieczenia do celów biznesplanu,
- doradztwo prawno-ubebezpieczeniowe (przygotowanie regulacji umownych dotyczących ubezpieczeń),
- pomoc w ewentualnych negocjacjach kwestii ubezpieczeniowych z wykonawcami,
- przygotowanie indywidualnego programu ubezpieczenia poprzedzonego szczegółową analizą ryzyka,
- negocjacje warunków ubezpieczenia inwestycji z ubezpieczycielami,
- zawarcie stosownych umów i ich bieżąca obsługa,
- pomoc w procesie likwidacji szkód.

Źródło: EIB SA jest jednym z największych w Polsce brokerem ubezpieczeniowym, autorem nowoczesnych rozwiązań w zakresie ubezpieczeń i zarządzania ryzykiem. Liderem w dziedzinie asekuracji procesów inwestycyjnych. Programy ubezpieczenia konstruowane przez specjalistów z EIB SA chronią największe inwestycje budowlane w Polsce.

MATERIAŁY PRASOWE

ubezpieczenia, powinien być panem swego ryzyka.

Po drugie: tylko inwestor może ubezpieczyć utratę spodziewanych przychodów (Advanced Loss of Profit – AŁoP) ze względu na opóźnienie inwestycji. Ubezpieczenie to nabiera szczególnego znaczenia, gdy terminowej spłaty wierzytelności wymaga podmiot finansujący, u którego zaciągnięto kredyt na realizację inwestycji. Coraz częściej zawarcie ubezpieczenia AŁoP zabezpieczającego splątę rat kredytu stanowi wręcz obowiązek kredytobiorcy uregulowany w umowie z instytucją finansującą.

Po trzecie: inwestor ma pewność uzyskania optymalnego zakresu ubezpieczenia i jego niższego kosztu. Mając pełną wiedzę o realizowanym przedsięwzięciu, można uniknąć nierównomiernego rozłożenia ryzyka na uczestników kontraktu oraz uzyskać kontrolę nad procesem likwidacji szkód (uzyska odszkodowanie bezpośrednio, uniknie sporów między uczestnikami kontraktu na temat odpowiedzialności za szkodę).

wością zapłaty składek warunkującą ciągłość ochrony poszczególnych polis, ale także płynne przejście z fazy ubezpieczenia budowlanego do ubezpieczeń związanych z eksploatacją biogazowni.

Pakiet niezbędnych ubezpieczeń

Ubezpieczenie ryzyka budowy i montażu jest kluczowym ubezpieczeniem zapewniającym bezpieczeństwo realizowanej inwestycji. Jego celem jest zapewnienie środków na usunięcie skutków zaistniałej na placu budowy szkody w przedmiocie prac i ich kontynuacji. Ochrona obejmuje roboty kontraktowe realizowane przez wykonawców i podwykonawców, a także materiały zgromadzone na placu budowy oraz szkody w sprzęcie i wyposażeniu budowlanym. Ubezpieczenie rozpoczyna się z chwilą przekazania wykonawcy placu budowy i trwa do momentu zakończenia realizowanej inwestycji (zwykle ochrona wydłuża się również o okres gwarancyjny po oddaniu